

Történelmi sodrásban - Ötletek és Coca-Cola

2012 augusztus 27. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

nincs értékelve

Még

Mérték

A nyári uborkaszegont meghazudtolva s?r? hetei vannak a miniszterelnöknek, amelyek alatt jöv?beli ötletek tárházát villantja fel, miközben végiglátogatja a jöv?beli szövetségeseit – a Coca-Colát is beleértve.

Az Orbán–Semjén találkozó, ami a szövetséges túra első állomása volt nem hozott semmi kommunikációs újdonságot, nem volt semmilyen nagy bejelentés. Azonban a túra második állomása Magyar Kereskedelmi és Iparkamaránál már ütősebbre sikerült.

A miniszterelnök meglehetősen baráti, valódi szövetségi hangulatban elemezte kormánya két esztendejét: Minden gazdasági modellépítési kísérlet – mondta Orbán Viktor – újításnak minősül, az újítóknak pedig megvan a maguk sorsa. „Első meglepetés fogadja őket, utána értetlenség, majd érdeklődés, és ha beválik az újításuk, akkor átveszik azt”. Ahogy fogalmazott „kell szerénységgel” rögzíthető, hogy a magyar gazdaságpolitika azon intézkedései, amelyeket első értetlenség fogadott, szépen lassan átmentek az európai gazdaságpolitika eszköztárába. Ilyen a bankadó, a válságadók, a hárompilléres nyugdírendszer újrendezése, a tranzakciós adó, és álláspontja szerint pillanatok alatt máshol is meg fognak érkező a munkahelyvédelmi akciótervek.

Az, hogy ez utóbbi mellett határozottan kiállt a miniszterelnök, és megerősítette, hogy „végig fogom vinni ezt a munkahelyvédelmi akciótervet, kétség ne legyen felüle, mert ez a mi kormányzásunk filozófiájának a lényege” – nem okozott nagy meglepetést. Annál inkább két – csak úgy balkézre elejtett – ötlet, ami az orbáni gazdaságpolitikai modell új elemei közé fognak felsorakozni.

Az egyik a közszolgáltató cégek nonprofit alapra helyezése, a másik – a szövegkörnyezetből és a metakommunikációból olvasva – egyelőre korántsem átgondolt ötlet, de mindenképp jól hangzó terv, hogy a bankrendszer ötven százaléka magyar kézben legyen.

„Ha ezt sikerül végigvinni – mondta Orbán – az unikális lesz egész Közép-Európában.” A közszolgáltató cégek többsége Magyarországon – hála az MSZP–SZDSZ-kormányoknak – külföldi tulajdonban van. Ennek fényében – egyelőre – értelmezhetetlen a miniszterelnök új gazdasági modelljének ezen szándéka a nagy energiaszolgáltató szektorokban (áram, gáz, víz). Különösen úgy, hogy a nem állami tulajdonú vállalatok esetében az EU-s energiaszabályozás alapján a nem lakossági szegmensben az EU célja a verseny erősítése, amelybe – finoman szólva – elég nehezen lennének illeszthetőek a második Orbán-kabinet intézkedései.

Ugyanígy egyetlen közgazdász, illetve gazdasági-piaci elemző sem mert nyilatkozni a bankok jövőbeni

ötvenszázalékos hazai tulajdonlásáról. Hogy ez mit jelentene, azt csak a miniszterelnök tudhatja. ? azonban egyelőre a levegőben hagyta az ötletet: hogy az ötven százalék a mérlegfőösszegre, az eszközállományra, netán a bankok darabszámára vonatkozna? Senki nem tudja. Azonban mindkét ötlet arra jó volt, hogy a nép fiai azt a folklórt olvashassák ki belőlük, hogy majd olcsóbb lesz az áram, a gáz, a víz, s a magyar bankok magyar érdeket fognak szolgálni. Csakhogy a piac pont az ilyen folklóroktól retteg a legjobban.

A miniszterelnök a Magyar Gyógyszerészeti Kamara vezetőségével való találkozáson is bejelentett két ötletet. Az egyik szerint Magyarország érdeke, hogy a gyógyszertárak a patikusok tulajdonában legyenek. Ezért – mondta Orbán – az állam „megteremti a pénzügyi alapot a patikusok számára, hogy visszavásárolhassák, gyorsabban, mint tervezik, a patikák többségét”. Elmondása szerint az alap kereteiről tárgyalásokat kezdenek az érdekképviseléssel, és meg is állapodtak Hankó Zoltánnal, a kamara elnökével abban, hogy létrehoznak egy közös munkacsoportot.

Arra az újságírói kérdésre, hogy mindez miből és hogyan lesz finanszírozva, a miniszterelnök szívesen válaszolt: olyan pénzügyi konstrukciót kell kialakítani a gyógyszertárakra vonatkozóan is, amelynek alapját támogatott, hosszú lejáratú, alacsony kamatozású, türelmi idővel induló kölcsönök adhatják.

Orbán Viktor másik nehezen megfeythető mondata a találkozáson az volt, hogy „a gyógyszerkasszát úgy ésszerűsítjük, a gyártók extraprofitját úgy szüntessük meg, hogy közben nem hárulnak pluszterhek a betegekre.” A betegek ebből nyilván kihallják, hogy nekik ez valami jó intézkedés lenne – de egyelőre senki más érintett, de még a kamara tagjai sem tudták értelmezni a kasszaracionalizálás és az extraprofit-felszámolás közötti összefüggést.

Miközben az energiaszektorból és gyógyszergyártásból kiirtott, vagy minimalizált profit miatt már-már kommunisztikus vádak érhetnék volna a kormányfőt, a szövetségestúra következő állomásán a Coca-Colánál tett miniszterelnöki viziten megtudhattuk, hogy „nekünk termelésre van szükségünk”, amelyhez beruházás kell, ahhoz pedig tőketulajdonosok, cégek. ?k profitra tesznek szert Magyarországon, „de mi nem vagyunk kommunisták, hogy másoktól irigyelnénk a jól megérdemelt, munkával előállított profitjukat.”

A Coca-Colánál tett látogatás retorikájáért, valamint a látogatáson tett bejelentésért egyébként igencsak hálás lehet a vállalatóriás. Míg tavaly még „az édes, egészségtelen löttyök megadóztatása” volt napirenden, most a Coca-Cola nosztalgia gyűzött: „ahhoz a nemzedékhez tartozom, amelynek a Coca-Cola nem csak egy dobozt és a benne lévő italt jelenti. Coca-Colát inni azt jelentette ugyanis, hogy egy rövid időre, legalább egy korty erejéig az ember a nyugati világhoz tartozott.”

Orbán Viktor a látogatáson szó szerint kimondta, hogy a Coca-Cola az új gazdasági rendszerének kedvezményezettjei közé fog tartozni. A miniszterelnök azonban számokkal is igazolta, hogy miért fontos kormányának szövetségkötése a mamutvállalattal. A Coca-Cola magyarországi beruházásainak értéke mára ugyanis meghaladta a százmilliárd forintot, és a cég 1250 családnak ad munkahelyet. 2011-ben pedig nyolcmilliárd forint volt az exporteredménye.

„Ha a magyar ember úgy érzi, át akarják vágni, akkor azonnal becsukja az ajtót. Ha úgy látja, hogy valaki jó szándékkal érkezik, azt meg hívja a házba”. Orbán szerint ez a filozófia jellemzi azt a megállapodást is, amelyet a kormány kötött a Coca-Cola HBC Magyarországgal. Az, hogy van jó és van rossz multi, a kormány számára nemcsak a barátságos és/vagy barátságatlan ötletekből derül ki, hanem a tényleges kormányzati cselekvésből is.

A Coca-Cola irányába ugyanis máris megjelent az első kedvezmény. Egy törvényjavaslat által ugyanis, amely a koffeintartalom módosításával átfogalmazná, hogy mi számít energiatalnak, a Coca-Cola válna a nyertesévé a hazai piacnak.

A Coca-Cola mint új szövetséges mellett azért a régiekre is jutott még ideje a miniszterelnöknek. A nagyobb kontraszt érdekében a Magosz vezetőit is meglátogatta a kormányfő. Az eredmények felsorolása és az eddig elvégzett munka méltatása, s a jövőbeni fontos szövetség újrarögzítése mellett semmilyen hír nem borzolta a találkozó kapcsán a kedélyeket.

Ezt megelőzően a Nemzeti Fórum vezetőséggel való konzultáció egyenesen mínuszos hír volt, ahogy a Nemzeti Fejlesztési Ügynökségnek az Új Széchenyi Terv eredményeit összegző tanácskozása sem hozott újabb ötleteket. Orbán Viktor azonban itt is leszögezte azt, amit a szövetségestúra során többször is, miszerint: „az EU-s forrásoknak az utolsó fillérig célba kell érkeznük.”

A kormányfő szerint nincs magyar fejlesztéspolitikai, ha nem működik megfelelően az európai uniós pénzek lehívásának rendszere. A miniszterelnök megfogalmazása szerint „ma kötéldegzet kell az EU-s pénzekre jelentkezéshez”, ugyanis a megörökölt rendszer igencsak bonyolult, ami azonban „nem adhat felmentést a kabinetnek”.

Egy újabb ötletfoslány azonban mégiscsak volt abban a mondatában, hogy 2013–14-től a kormány létrehoz egy „az emberi elme számára felfogható módon működő új rendszert” – ám ennek részleteiről ugyancsak semmit nem tudtunk meg.

A szeptemberi tárgyalások sorába a miniszterelnök egy szakmai konzultációt is beiktatott, mégpedig a volt jegybankelnökökkel, Járai Zsigmonddal, Surányi Györggyel és Bod Péter Ákossal, valamint Csaba László közgazdással és Szász Károllyal, a PSZÁF elnökével. E találkozóról túl sokat nem tudhatott meg a nagyközönség, különösen arról nem, hogy miként is vélekedtek a neves közgazdászok a kormány új gazdaságpolitikai rendszerének leendő kialakításáról.

Ahogy az IMF-tárgyalások részleteiről sem tudtunk meg túl sokat, csak annyit, amit már korábban is tapasztaltunk, hogy képviselői nagyon felkészültek a kormány terveiről és tervezett büdzséről.

És az is biztos, hogy minden ötletet bizalmatlanul fogadnak. De a tárgyalás ténye, minden ötletelés ellenére, úgy tűnik, beteljesítette Orbán és Matolcsy akaratát: megnyugtatták a piacokat, és stabilan finanszírozhatóvá tették az országot, a forintot pedig visszaerősítették. Ezért is kezdhetette meg a miniszterelnök ötleteivel meglátogatni az új és régi szövetségeseit.

Zárug Péter Farkas
politológus

demokrata.hu

Ajánló